

Tallinna Reaalkooli seitsmenda klassi poisid Lennart Kitt ja Jaan Tarmak käivad iga päev kell 12.25 paiku kooli õuel sademete happelisust mõõtmast.

RAIGO PAJULA

Koolikatusel saab pilvi vaadata

NASA kasutab eesti õpilaste ilmavaatlusi

MALLE PAJULA

Ligi kolmekümne Eesti kooli õpilased vaatlevad iga päev ilma, et saadud andmeid läbi interneti teiste riikide eakaaslastega arutada ja võrrelda. Laste vaatlusandmeid usaldab kasutada ka NASA, sest need on sageli täpsemad kui satelliidi kaudu saadud mõõtmistulemused.

Eesti koolinoored osalevad teist aastat ülemaailmses keskkonna-programmis GLOBE. Lisaks õhutamperatuuri mõõtmisele, sademete happelisuse määramisele ja pilvede vaatlemisele uuritakse ka kodukoha veekogusid.

Iga koolipäeva keskel läheb üks Tallinna 8. keskkooli VII–VIII klassi õpilane koos bioloogiaõpetaja Imbi Hennoga koolimaja katusele, et ilma, sademete hulka ja pilvi vaadelda.

Õpetaja Henno sõnul seati mõõtmisvahendid katusele, sest kogu õpilaste ilmavaatlusatribuutika, mis pandi koolimaja uuest väljapoole, lõhkusid või varastasid möödakäijad ära. "Õnneks ei saa keegi meie vaadeldavaid ja mõõdetavaid veekogusid ära varastada," avaldab bioloogiaõpetaja linnalaste loodusvaatlusraskusi.

Henno õpilased on vaatlusalusteks veesilmadeks valinud Kolde tänaval asuva tiigikese ja Harku järve. "Esialgu tundub küll Kolde tänav veekogu vaadates, et eks see üks solgitiik ole, kuid sealgi on oma elu. Õpilased uurivadki, kas vee hapnikusisaldusest selleks ikka piisab," selgitab Henno.

Tallinna Reaalkooli loodushuvilised õpilased on teinud graafiku, mille järgi kooliõuel traataia sees asuvas vaatluspunktis ilma uurimas käiakse. Nad on eriti uhked selle üle, et nad on Eestis üks väheseid koole, kus mõõtmised ei katkenud ka suvel.

"Me käime iga päev 12.25 paiku mõõtmast. Vahel on talvel raske vaatlusaeda pääseda, sest tabalukud on puha jääs," seletavad VII klassi poisid Lennart Kitt ja Jaan Tarmak. Poiste sõnul oli eile taevas pilvede asemel udu ning sademete happelisus 6,7. "Normaalne," kommenteerivad nad.

Sama kooli abiturient Kadri Külvet uurib teist aastat Schnelli tiigi pinnavett. Tema sõnul on internetisuhtlus välisilmaga uuringute raames vajalik. "Mulle tundus hiljuti, et mu andmetes on mingi viga kogu aeg sees. Küsisin arvuti kaudu nõu. Selgus, et tiigi paekaldad mõjutavad veidi tulemusi," selgitab Kadri, kes soovib oma õpinguid jätkata Tartu Ülikooli bioloogia-keemiateaduskonnas.

Tabasalu Ühisgümnaasiumi bioloogiaõpetaja Ene Lehtmetsa sõnul tekitas koolis palju elevust kuuenda klassi ühine puude kõrguse mõõtmine.

Tema sõnade kohaselt on innukaimateks uurijateks lõpuklassi õpilased, kes kasutavad võimalust loodusvaatluste põhjal tehtud uurimusega kevadel bioloogiaeksami sooritada. Nad mõõdavad paar korda kuus Harku järve hapnikusisaldust, temperatuuri ja aluselisust.